

STATENSTUK 2022-49

Maatregelen tegen energiearmoede (motie 2021-37)

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 30 maart 2022
- Provinciale Staten op 13 april 2022
- fatale beslisdatum: Niet van toepassing

Behandeld door team Ruimte, Energie en Wonen, telefoonnummer (0592) 36 55 55

Portefeuillehouder: de heer T. Stelpstra

Inleiding

a. Algemeen

Veel Drentse huishoudens met een laag inkomen dreigen financieel in de knel te komen door de stijgende gasprijs. Vaak wonen deze huishoudens in slecht geïsoleerde woningen en lopen zij een groter risico op betalingsproblemen. Als deze woningen niet worden verduurzaamd, zullen er steeds meer woningeigenaren moeite hebben met het betalen van de energierekening. Voor woningeigenaren met een laag inkomen is meedoen met de energietransitie niet altijd vanzelfsprekend en mogelijk. Daarom is op 10 november 2021 in uw Staten de motie Onderzoek aanvullende maatregelen tegen gaan energiearmoede aangenomen.

In aanvulling op landelijke regelingen en subsidies zullen woningeigenaren met een laag inkomen meer ondersteund moeten worden bij het verduurzamen van hun woning. Temeer omdat deze groep onvoldoende toegang heeft tot financiering. Om woningeigenaren met een laag inkomen kosteloos een isolatiepakket aan te bieden willen wij een subsidieregeling voor isolatie opstellen. De uitvoering van de subsidieregeling wordt ondergebracht bij het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN). Zij hebben ervaring en expertise bij uitvoering van subsidies. Om huishoudens vlot te kunnen helpen worden afspraken gemaakt over de dienstverlening richting huishoudens. De woningeigenaren gaan wij op verschillende manieren bereiken:

1. via het Drents isolatieprogramma, de kapstok voor de regeling
2. door middel van een campagne voor alle woningeigenaren in Drenthe
3. via het sociaal domein van de gemeenten

Wanneer er door een woningeigenaar subsidie is aangevraagd, wordt na uitvoering van de werkzaamheden het subsidiebedrag uitgekeerd aan het bedrijf die de werkzaamheden heeft uitgevoerd. Zo worden woningeigenaren volledig ontzorgd en begeleid, hebben zij garantie dat de werkzaamheden worden uitgevoerd en hoeven zij niet zelf te betalen.

De subsidieregeling voorziet in de kosten voor spouwmuur- en vloerisolatie. Deze maatregelen zijn eenvoudig uitvoerbaar en zorgen voor minder warmteverlies. Gemiddeld zijn de kosten per woning € 2.500,--. Woningeigenaren kunnen dus maximaal dit bedrag aanvragen. Voor € 1.000.000,-- kunnen vierhonderd woningen geïsoleerd worden.

De voorgestelde regeling is bedoeld voor woningeigenaren met een laag inkomen. Uitgaande van een inkomen tot 130% van het sociaal minimum zijn er in Drenthe 2.900 woningeigenaren die in aanmerking komen voor de regeling. Om alle woningeigenaren met de regeling te kunnen helpen is dus € 7.250.000,-- nodig. Woningeigenaren die wel de middelen hebben om te isoleren worden in het isolatieprogramma meegenomen. Zo wordt massa gecreëerd wat goed is voor de efficiëntie en prijs voor de huishoudens.

Onder huurders zouden er 29.500 huishoudens in aanmerking komen. Echter zijn zij voor isolatiemaatregelen afhankelijk van de verhuurder. Daarom wordt samen met woningcorporaties onderzocht wat de mogelijkheden zijn om hun woningbezit versneld te isoleren.

Voor de opzet en de uitvoering van de regeling wordt ook nadrukkelijk de samenwerking gezocht met alle Drentse gemeenten. Hierbij wordt ingezet op cofinanciering om het bereik van de regeling te vergroten. Zo hebben gemeenten een specifieke uitkering gekregen binnen het Gemeentefonds ten behoeve van deze groep woning-eigenaren.

De provincie heeft de intentie om alle gemeenten in de provincie te faciliteren met deze regeling. Daarbij is van belang dat de Regio Deal-gemeenten al geruime tijd bezig zijn met diverse proeftuinen om te komen tot woningverbetering. Op dit moment wordt verkend of dit met een bedrag van € 5 miljoen te stimuleren is en daar instrumentarium voor te ontwikkelen is. Afhankelijk van de uitkomst van dat gesprek kan het zijn dat deze provinciale regeling ook voor de Regio Deal-gemeenten wordt ingezet of dat er een aparte regeling door de betreffende gemeenten wordt ingesteld. De provinciale middelen daarvoor zijn reeds vrijgemaakt binnen de Regio Deal. De provinciale middelen die met dit voorstel voor de subsidieregeling worden aangevraagd zijn, dan ook bedoeld voor de overige Drentse gemeenten. Uitgaande van een inkomen tot 130% van het sociaal minimum zijn er in Drenthe 2.900 woningeigenaren die in aanmerking komen voor de subsidieregeling, waarvan 1.600 in de Regio Deal-gemeenten en 1.300 in de overige gemeenten. Om alle woningeigenaren buiten de Regio Deal-gemeenten te ondersteunen met € 2.500,-- zou € 3.250.000,-- nodig zijn.

- b. Europese aspecten
Niet van toepassing
- c. Economie/werkgelegenheid
De isolatiewerkzaamheden worden door lokale ondernemers uitgevoerd. Met lokale bedrijven en onderwijs wordt onderzocht of een opleidingstraject gestart kan worden om meer vakmensen te werven.
- d. Participatie
Samen met gemeenten wordt de doelgroep gedefinieerd en contact gelegd met woningeigenaren om subsidie aan te vragen.

Advies

1. € 1.000.000,-- beschikbaar te stellen voor een subsidieregeling voor woningisolatie bij woningeigenaren met een laag inkomen.
2. Dit bedrag te dekken door een onttrekking uit de Financieringsreserve.
3. De Begroting 2022 overeenkomstig te wijzigen.

Doelstelling uit de begroting

5. Klimaat en energie: samen doorpakken

- 21.5.1.01 Het vergroten van de kennis over de energietransitie bij onze inwoners en ondernemers

22.5.1.01 Het vergroten van de kennis over de energietransitie bij onze inwoners en ondernemers en tevens hun handelingsperspectief bieden, zodat ze energiebesparende maatregelen nemen

6: Levendig en sociaal: gezond, gelukkig en veilig

21.6.3.05 Zorgen dat iedereen mee kan doen (inclusie)

Argumenten

1.1. Woningeigenaren met een laag inkomen hebben vaak niet de financiële mogelijkheden om verduurzamingsmaatregelen uit te voeren.

Het nemen van maatregelen vraagt een financiële investering. Woningeigenaren met een laag inkomen hebben vaak geen eigen middelen of financieringsruimte om dit te bekostigen.

1.2. Woningeigenaren met een laag inkomen lopen extra risico achterop te raken in de energietransitie.

Vaak hebben deze huishoudens geen financieringsruimte om isolatie te bekostigen.

1.3. In tegenstelling tot de landelijke belastingverlaging op energie hebben verduurzamingsmaatregelen blijvend positief effect.

Isoleren heeft een blijvend effect en verlaagt structureel het warmteverlies. Verlagen van belasting is een tijdelijke lasten verlichting maar leidt niet per se tot maatregel in woningen.

1.4. Isoleren zorgt voor minder gebruik van fossiele brandstof en draagt bij aan het halen van klimaat opgave.

Verminderen van CO₂-uitstoot door woningen draagt voor een groot deel bij aan het halen van klimaatopgaven.

Tijdsplanning

Niet van toepassing.

Financiën

Kan niet uit de bestaande begroting worden gedekt. Het betreft een activiteit die bijdraagt aan de doelstelling om in 2023 een reductie van 27% van het fossiele energiegebruik in de Drentse woonomgeving ten opzichte van 2015 te realiseren. Wij stellen voor om een subsidieregeling open te stellen met een plafond van € 1.000.000,--. Dit wordt gedekt door dit bedrag te onttrekken uit de financieringsreserve en toe te voegen aan het budget Actieplan Energieneutraal Wonen (prestatie 3500516 Actieplan energieneutraal wonen, kostensoort 432008 Subsidie Isolatiefonds) voor het begrotingsjaar 2022.

De Begrotingswijziging ziet er als volgt uit:

Maatregelen tegen energie armoede/isolatie offensief								
Programma: 5: Klimaat en energie: samen doorpakken								
Beleidsopgave	Doelstelling	Rubriek	I/S	Ecosoort	2022	2023	2024	2025
5.1 Een bijdrage leveren aan de doelstelling van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 1990)	5.1.08 In 2023 een reductie van 27 % van het fossiele energiegebruik in de Drentse woonomgeving t.o.v. 2015	Lasten	I	Subsidie	1.000.000	0	0	0
7.9 Inzicht geven in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	7.9.01 Inzicht in de ontwikkeling van reserves en voorzieningen	Baten	I	Bijdr. van reserves	-1.000.000	0	0	0
TOTAAL BEGROTINGSWIJZIGING					0	0	0	0

Monitoring en evaluatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

Niet van toepassing.

Ter inzage in kamer CO.39

Niet van toepassing.

Assen, 15 maart 2022

Kenmerk: 11/5.4/2022000403

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter

W.F. Brenkman MSc, secretaris

wa/coll.

Ontwerpbesluit

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 15 maart 2022, kenmerk 11/5.7/2022000403 ;

BESLUITEN :

1. € 1.000.000,-- beschikbaar te stellen voor een subsidieregeling voor woningisolatie bij woningeigenaren met een laag inkomen;
2. dit bedrag te dekken door een onttrekking uit de Financieringsreserve;
3. de Begroting 2022 overeenkomstig te wijzigen.

Assen, 13 april 2022

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier

wa/coll.